

Kroniek

J.W. van der Jagt

GK naar Dordrecht

Wat te vrezen was, gaat gebeuren. De Gereformeerde Kerken gaan naar de Nationale Synode die begin december in Dordrecht gehouden wordt. Of moet ik zeggen dat leden van de Gereformeerde Kerken naar die synode toe gaan? De generale synode heeft er niet toe besloten. Zij vergadert pas volgend jaar. Wie nu gaan, zijn ds. A. de Snoo, die als preses van de laatstgehouden synode de uitnodiging kreeg, en deputaten voor Kerkelijke Eenheid waarvan ds. H.J. Messelink de voorzitter is. Zij gaan samen met een groep van vijftientig kerkleden. Het ziet ernaar uit dat hier voor de Gereformeerde Kerken een nieuwe koers naar kerkelijke eenheid wordt uitgezet.

Opdracht

In eerdere nummers van ons blad heb ik kritiek geleverd op het initiatief om tot een nationale synode te komen. Deze kritiek kreeg bijval van de kant van J. Douma via diens website. Deze kritiek heb ik nog steeds. Maar deze kritiek neemt niet weg dat het op zichzelf genomen te verdedigen valt dat deputaten Kerkelijke Eenheid naar deze synode gaan. Het lijkt mij niet terecht om te zeggen dat de generale synode die volgend jaar gehouden wordt, daar eerst een besluit over moet nemen, zoals Douma stelt. De besluitvorming ter synode zal bij een deugdelijk rapport van haar deputaten gebaat zijn. En dat niet alleen, de synode van Zwolle gaf deputaten opdracht ‘vanuit het oogpunt van kerkelijke eenheid landelijke ontwikkelingen in andere kerkgemeenschappen en groeperingen bij te houden, zo nodig nader te verkennen en daarop actief te reageren’. Het lijkt mij dat de beslissing om naar Dordrecht te gaan, op zichzelf genomen binnen de opdracht van de deputaten valt. Op zichzelf genomen, want het ziet ernaar uit dat de gang naar Dordrecht meer is dan het bijhouden, nader verkennen en actief reageren waarover de opdracht van de synode spreekt. Deputaten geven wel de indruk dat ze meer dan het uitvoeren van hun opdracht beogen. Want daarvoor hoeven ze toch geen vijftientig broeders en zusters te vragen om mee naar Dordrecht te gaan. Duidelijk is in ieder geval dat het niet om officiële deelname van de Gereformeerde Kerken aan de synode gaat.

Unieke omslag

Volgens de voorzitter van het deputaatschap zijn er naast de kritiek die geuit is, ook enthousiaste reacties op het synode-initiatief. En de deputaten vinden de synode ‘dermate belangrijk’ dat ze erbij willen zijn. Het is ‘vrij uniek’ dat kerken elkaar op landelijk niveau ontmoeten. Hij ziet ook kansen om een eigen inbreng te hebben. Het is te lezen in het *Nederlands Dagblad* van 8 oktober.

Ik heb geen reden om eraan te twijfelen dat het in Dordrecht mogelijk is een eigen inbreng te hebben. Als ik de namen van ds. De Snoo en ds. Messelink zie (wie de andere vijftientig zijn, weet ik niet), heb ik vertrouwen dat hun inbreng goed zal zijn. Die eigen inbreng zou ook een goede reden voor deelname kunnen zijn wanneer deze synode een platform voor discussie was. Op zo’n platform zou het mogelijk zijn om voor de waarheid van Gods Woord op te komen en zelfs voor kerkelijke eenheid op grond van de waarheid. Maar deze synode is méér dan een platform. Zij wil ook een demonstratie van kerkelijke eenheid zijn. Dan kun je weinig anders constateren dan dat deze eenheid niet in de waarheid wordt gevonden zoals we die

hebben leren belijden, maar in een reductie van de waarheid. Gegeven de bonte pluimage van de deelnemers is er eerder sprake van een flirt met de dwaling dan van bestrijding ervan.

Ds. Messelink noemt deze synode uniek en belangrijk. Dat is moeilijk te zien. De formule waarmee deze synode de eenheid zoekt, is allerm minst uniek. In de grond van de zaak is het niet anders dan de manier waarop de (Wereld)Raad van Kerken de oecumene in praktijk brengt. In 1966 schreef C. van der Waal een boek over de theologie van de Wereldraad met een titel die te denken geeft: *Liquidatie der reformatie*. Dan is het eerder een unieke omslag te noemen dat er vandaag in de Gereformeerde Kerken voor een vergelijkbaar initiatief enthousiaste reacties zijn. En dat deputaten daarin meegaan.

Afgesloten op 29 oktober 2010.